

Theateratelier: een stem voor mensen uit de marge

Profiel

Even voorstellen: Formaat, Werkplaats voor Participatief Drama. Moeilijke woorden maar een simpele boodschap. Participatie betekent dat ieders stem gehoord mag worden. Ook die van mensen die niet of nauwelijks gezien worden.

Participatief Drama betekent dat we met allerlei dramatechnieken werken. Niet in de eerste plaats om te leren acteren, maar om jezelf, je situatie en de belemmeringen daarbinnen te leren kennen. En uiteindelijk ook om die belemmeringen te overwinnen. Deze vorm van drama komt voort uit het Theater van de Onderdrukten. De gedachte erachter is: laat je niet kisten, en laat je vooral horen.

De Werkplaats betekent dat we een plek zijn waar we onze idealen in de praktijk willen brengen. Werken met mensen die stukje bij beetje ontdekken wat ze willen. Vervolgens proberen we ze te ondersteunen om dat ook te bereiken. Door ze een stem te geven via theater. Sinds 2001 werken we ook met dak- en thuislozen, verslaafden en mensen met een

psychosociale problematiek. De eerste jaren was dat in Leiden, later ook op andere plaatsen, waaronder sinds twee jaar in Haarlem en sinds een paar maanden in Rotterdam. In Rotterdam werken we vanuit onze eigen locatie in Delfshaven.

We noemen onze manier van werken met deze doelgroep "Theateratelier": een plek waar je werkt aan jezelf en je toekomst. Iedereen mag meedoen, er is geen drempel, behalve dat je wel aanspreekbaar moet zijn. Maar dat is logisch. Wekelijks wordt er een halve dag gewerkt. We beginnen met een maaltijd, daarna werken we met drama en aan het slot wordt nagepraat met een bak koffie of thee. Dan komen de verhalen naar boven waar de begeleiders van de maatschappelijke opvang mee aan de

slag gaan. We werken altijd samen met een opvanginstelling, want zelf zijn we geen hulpverleners.

Het blijkt dat de mensen die bij ons meedraaien er echt iets aan hebben. "Je merkt dat je er mag zijn" is een vaak gehoord commentaar. De deelnemers worden zekerder, beginnen weer te ontdekken wat ze allemaal kunnen en lopen met hun hoofd recht op. Soms merken mensen ook wel dat er nog veel op te ruimen is uit het verleden. Dat is eigenlijk wel confronterend. Zeker als situaties uitgespeeld worden, zodat het net is alsof je naar jezelf zit te kijken. Maar de rest van de groep gaat vervolgens proberen je te helpen. Door op toneel net te doen of het hun ook overkomt. En sommige oplossingen werken echt. Je ontdekt steun aan elkaar, ook dat merken de deelnemers op.

Deze manier van werken is in 2006 bekroond met de RIBW Alliantie trofee voor het beste reïntegratieproject voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Er is ook een boek over verschenen onder de naam De Mens in de Hoofdrol. Het Theateratelier in Haarlem heeft onlangs een DVD uitgebracht over wat de mensen daar in een jaar tijd hebben bereikt. En dat is heel veel. Het Theateratelier in Rotterdam is een paar

I gediicht

Multidisciplinaire emotie installatie

weken bezig en je ziet weer wat ontstaan. Formaat wil de komende jaren meer van dit soort projecten uitvoeren. Omdat we zien dat de mensen er baat bij hebben.

Begin volgend jaar willen we deze manier van werken presenteren aan de cliëntenbeweging in Rotterdam. Op donderdag 10 januari is er 's middags een kennismaking met de deelnemers van het project in Haarlem (zie foto). Dan wordt de DVD vertoond en er is gelegenheid om vragen te stellen. Ook zijn er mensen van het Rotterdamse project. 's Avonds treden de mensen uit Haarlem op met een zelfgemaakte voorstelling. Daarin stellen ze aan het publiek de vraag: wat moet er in Rotterdam veranderen om de positie van mensen in de marge te verbeteren. Belangstelling? Meld je aan via het kantoor van Formaat 010-4524045 of mail naar info@formaat.org. Het aantal kaarten is beperkt, maar we reserveren een belangrijk deel van de avondkaarten voor cliënten. De activiteiten vinden plaats in onze Werkplaats op de Westzeedijk.

We hopen zoveel mogelijk actieve cliënten te zien op 10 januari!

Ronald Matthijssen

Formaat, Werkplaats voor Participatief Drama

Volg de witte lijn
en
oogst nu.

Gun jezelf
elke dag een top dag,
groei van een lege lichte ruimte.
-terug in geloof-

Ga van prut naar perfectie,
leer dat tussen angst en hoop
het wonder ligt
van kijken.

Het wonder van
Multidisciplinaire emotie installatie.

Het wonder van
een open deur.

Natasja Schreuder

